Slezská univerzita v Opavě

BAKALÁŘSKÁ DIPLOMOVÁ PRÁCE

1993 Jolana HAVELKOVÁ

Slezská univerzita v Opavě
Filozoficko-přírodovědecká fakulta
Institut tvůrčí fotografie

Funkeho působení v Kolíně

Bakalářská diplomová práce

Jolana Havelková
Opava, září 1993.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracovala samostatně a uvedla všechny použité prameny a literaturu, ze kterých jsem čerpala.

Jolana Havelková

Obsah:

Úvod 4

I. Raná tvorba a přátelé Jaromíra Funkeho 5

II. Nejdůležitější vlivy a tendence v tvorbě J. Funkeho 9

III. Cyklus "Čas trvá" 13

IV. Chrám sv. Bartoloměje a středověké malby na skle ve fotografiích J. Funkeho 14

V. Bílkova Křížová cesta 15

VI. Funke jako významná osobnost předválečné a válečné československé fotografie 18

VII. Výstavy Jaromíra Funkeho v Kolíně 21

Závěr 23

Poznámky 25

Seznam použité literatury 26

Seznam fotografií a příloh 28

Přílohy

Jednoduchá kauzalita umělec = dílo mě mnohdy naplňuje úzkostí pro svou racionální snadnost a lacinou objektivitu. Je v životě umělce skutečně nejpodstatnější jen dílo, které po sobě zanechal, nebo jsou mnohdy důležité právě jen zdánlivě bezvýznamné okamžiky, vzpomínky z místa ve kterém žil, tvořil?

Ráda bych se podělila o něco, co je důležité pro mě, i když to budou někdy jen pocity místo faktů, epizody místo příběhů a úvahy místo hodnocení.

"Nervosa a umění jsou následky jedné a téže příčiny. To však také musí znamenat - a to není bez zajímavosti - že jedno zastupuje druhé. Jsou-li jejich příčiny zde - a jsou zde v každém městě - pak musí zde být umění, aby nebyla nervosa, Umění je městská forma činu, který překonává nervosu. Je-li podstata nervosy nedořešený konflikt, tož umění je řešení tohoto konfliktu, tohoto problému. Umění je reakcí na všechno podráždění, na všechno předráždění." <1>

Kolín nedokážu vnímat jako město, ale jako organismus - živelný, přitom tak chladný a nepřístupný, se kterým se musím den co den utkávat.

Když jsem o tomto pocitu hovořila s babičkou, ve svých vyprávěních jsme se vždycky dostaly až k umění. Jaromíra Funkeho "znám od dětství", babička ho často potkávala v ulici na hradbách, kde bydlela; štíhlého, vysokého muže, který vždycky "smeknul".

Funkeho rodina žila v Kolíně dlouhá desetiletí, jeho otec advokát Antonín Funke je pro Kolín velice zajímavou osobností, člověk zaujatý pro všechno krásné a toto zaujetí uplatňuje i ve všech svých veřejných funkcích. Pohybuje se v Kruhu přátel výtvarného umění, publikuje ve Věstníku klubu čsl. turistů - odbor Kolín. V jednom z článků vzpomíná na rodný dům v Jungmannově ulici, z jehož vikýřů jako chlapec rád vyhlížel na protější kapucínský klášter. Vypráví o prvním kolínském fotografovi knězi Fulgenci Kopřivovi, který pořizoval snímky svých žáků v klášterní zahradě.

Od té doby Kolín vychoval řadu fotografů, není však sporu o tom, že k těm nejvýznamnějším patří Josef Sudek, Eugen Wiškovský a Jaromír Funke.

I.Raná tvorba a přátelé Jaromíra Funkeho

Jaromír Funke se narodil 1.srpna 1896 ve Skutči. V Kolíně vyrůstal (rodina už tenkrát žila v domě v Prokopově ulici), v Kolíně prožil své mládí, studoval na reálném gymnasiu, kde maturoval v roce 1915. A pokud z Kolína odešel, stále se do něho vracel. Funke ve svém mládí pokoušel řadu intelektuálních oborů, avšak fotografie, která mu dávala možnost vlastního vyjádření, zachovávajíc styk s vědou i s rozvíjením teoretického myšlení na půdě estetiky, mu nakonec zůstala jako celoživotní osud.

Fotografoval vlastně již od dětství. Je znám autoportrét asi patnáctiletého chlapce, stojícího před zrcadlem vedle kamery upevněné na stativu, který předznamenává autorovu pozdější tvorbu.

Jako posluchač medicíny praktikoval od listopadu 1915 do května 1916 v kolínské nemocnici. Pomocnou lékařskou službu si fotograficky zaznamenával. Vznikla tak řada maloformátových snímků nemocných lidí a patologických nálezů. Album je v majetku rodiny. <Příloha č.3-7>. V roce 1919 studium přerušil. Na otcovo přání vystudoval práva, ale k závěrečné zkoušce už nešel.

Již před rokem 1920 se Funke přátelil s moderními malíři Zdeňkem Rykrem a Rudolfem Mazuchem. Mnoho fotografií <Příloha č.9-13> a korespondence, nejen z tohoto období, lze nalézt ve Funkeho rodinné pozůstalosti. Meziválečná generace se scházela v Klubu mladých (dříve Kolínský klub mladých), do něhož bylo propustkou maturitní vysvědčení. Jen vyjímečně, jako v případě Mazuchově (byl vyučen fotografem) se od něho upustilo. V klubu se pořádaly přednášky, akademie, koncerty, hrálo se divadlo (fotografie z některých představení jsou uloženy v rodinném albu).

Na konci 1.světové války byl významným členem kromě Rykra a Mazuchy Ladislav Radimský, Jaroslav Janík (kolínský knihovník) a Otakar Štorch-Marien. Funkeho přátelství s básníkem, spisovatelem a zakladatelem nakladatelství Aventinum, O.Štorch-Marienem, začalo až na pražských studiích (i když navštěvovali totéž gymnázium v Kolíně). "Již tenkrát, když jsme se s Funkem sblížili, začínaly se plnit stěny jeho pokoje obrazy Mazuchovými a Rykrovými a skříně přetékat knihami, hlavně z oboru krásné a výtvarně umělecké literatury." <2> Za svého mládí chtěli společně založit nakladatelství, což se podařilo jenom Štorchovi (otec Funkeho byl dost skeptický

k vyhlídkám na úspěch tohoto projektu a nebyl ochoten poskytnout ani korunu na jejich plány).

Rudolf Mazuch, který je tvůrcem velkého portrétu Jaromíra Funkeho z roku 1919 (obraz je ve vlastnictví rodiny <Příloha č.11>), vstupuje na Pražskou akademii a stává se žákem prof. Bukovance. Funke o něm v roce 1920 píše: "Mazuch byl typický svým osudem českého umělce. Vyrostl z malých začátků a opustiv elementární školy, stává se fotografickým učněm. Řemeslo mu jde hravě, retušuje obrázky a protože kreslení tužkou bylo již dříve hračkou pro malého Rudu, operuje i nyní s ní velice zručně. Probouzí se malířský instinkt a Ruda kreslí a maluje si sám ve volných chvílích. Jeho malířská vášeň se stupňuje a protože jest chud a musí spoléhati sám na sebe, šetří, sbírá krejcar ke krejcaru, až konečně vjede do Prahy a dělá zkoušku na malířské akademii." <3>

Naopak Rykr, který vystudoval na univerzitě dějiny umění a dosáhl doktorátu, vystavoval již jako devatenáctiletý s Tvrdošíjnými. Jeho intelekt nebyl jednostranný, projevoval se všude, kde šlo o uplatnění individuálního postřehu.

Do Funkeho tvorby z let 1919 - 1921 patří alba maloformátových kontaktů se systematickou dokumentací Kolína. Z dnešního hlediska představují významnou etapu autorovy cesty. Originálně volené záběry architektur, prázdných ulic městské periferie s továrnami v poněkud potemnělém a nekontrastním světle. Funkeho fotografie dávají nový pohled na různé partie města, kolem nichž jsme mnohokrát šli nebo je velmi často viděli, ale nikdy jsme z nich nevnímali tu krásu, jak ji objevuje Funke. Rané fotografie ze začátku dvacátých

let nebyli dosud vystaveny ve větším počtu, jsou téměř neznámé. Funke vytvářel fotografie v dobovém stylu, pigmentové listy zbarvené monochromně zobrazují věcně nebo romanticky město Kolín a jeho okolí. Mezi těmito snímky se také objevují abstraktní krajiny <Příloha č.18>.

Seznámení s mladým válečným invalidou, Josefem Sudkem (narodil se ve stejném roce jako Funke) v Kolíně na náměstí, jejich spolupráce, chození za motivem, debaty a vzájemné ovlivňování trvající léta, znamenalo pro oba velmi mnoho. Sudek vzpomíná: "Přišel tam hubenej čahoun s Nettlovkou 13 cm x 18 cm a ještě jedním menším fotoaparátem 4,5 cm x 6 cm. Už tenkrát bral fotografování moc vážně....." <4>

Funke se stává členem kolínského Klubu fotografů amatérů, stejně jako o něco později Eugen Wiškovský, který v té době vyučuje na kolínském gymnasiu. Do klubu se hlásí v roce 1925 také Sudek, ale z formálních důvodů není přijat. Autentická listina o založení klubu neexistuje. Jak vyplývá z některých písemných dokladů, byl založen 19.října 1919 (zakládající členové J. Sklenář, J. Dvořák, p. Spálený).

V rámci svého členství Funke v roce 1924 vede debatní večery na téma: "Jak má dnes každý pohlížeti na fotografii a její úpravu." Pak náhle z klubu odchází, ale prostřednictvím Josefa Nosála s klubem ještě po celá léta spolupracuje.

Josef Hříbal (nar.1905), člen a pozdější předseda Klubu fotografů amatérů v letech 1947-50, který Funkeho osobně znal, vypráví: "Přišel jsem do klubu začátkem třicátých let, v době, kdy už Funke jen do Kolína dojížděl za rodiči. Scházeli jsme se u kolínského fotografa Josefa Nosála v Kouřimské

ulici, často přicházel i Sudek. S Funkem jsem byl několikrát na výletě v Klavarech a v Kutné Hoře, kde jsme pořídili já i on několik snímků. V létě jsme sedávali v zahradní restauraci Grand hotelu na náměstí, ale nejlepší plzeňský měli "U Červenejch", kde jsme se scházeli později. Funke navštěvoval klub fotoamatérů, pořádal různé přednášky, kursy pro pokročilejší amatéry přímo v temné komoře. Musím říci, že to byl obdivuhodný člověk, hovořili jsme s ním dlouhé hodiny o všem možném. Dával nám technické rady - například, že snímek by měl mít světelně tmavší okraj, který vlastně obraz uzavírá. Fotografie, které jsou určeny pro výstavu, by se měly podlepit... Pamatuji se, jak mně Funke doporučoval různé postupy, abych získal nazelenalý tón fotografií."

Už v roce 1923 je Funke členem poroty fotografických soutěží v Kolíně a v Praze. Publikuje své první kritiky, které vzbuzují pozornost. V Kolíně např. publikuje články v Kolínských listech, ve Věstnících čsl. turistů - odbor Kolín (v letech 1929 - 1935) fotografie z Polabí.

II.Nejdůležitější vlivy a tendence v tvorbě J. Funkeho

Po rozpadu Fotoklubu Praha, který následoval po vyloučení Jaromíra Funkeho, Adolfa Schneebergera a Josefa Sudka, zakládá větší část fotografů, včetně známého "Trojlístku" <Příloha č.20>, v roce 1924 Českou fotografickou společnost, která se postavila za stanovisko Drahomíra Josefa Růžičky.

Nebýt častých Růžičkových návštěv Československa (po válce od roku 1921), vypadala by naše poválečná fotografie jinak. Tento autor dokázal sjednotit podstatnou část mladé fotografické generace na zásadě "přímé fotografie". D.J. Růžička k nám přišel s jednoduchou a zásadní tezí o nedotknutelnosti negativu. Ke konsekvencím této ústřední myšlenky patřilo zhotovování pozitivů na bromostříbrném papíru, potlačování závislosti fotografie na malířství, důraz na význam světla ve struktuře fotografického obrazu.

V roce 1927 Funke zaujímá negativně kritický postoj k Man Rayovi. Je sice zaujat fotogramy, ale z hlediska dlouhodobého programového zápasu o ryzí moderní fotografii považuje fotogram za určitý stupeň regrese - návratu k tvárným procesům, za jistý druh poplatnosti malířství. Odmítá fotogram bez pomoci fotografického přístroje, nicméně se touto lekcí vizuálně inspiruje a otevírá nové prostory pro tvorbu dnes již světově proslulých zátiší převážně z let 1923 - 1929.

"Funkeho abstraktní fotografie jsou na rozdíl od fotogramů skutečnou fotografií, vzniklou fotografickou kamerou z negativu. Jsou na nich reálné předměty, reálný stín i reflexy vrženého světla i stínu." <5>

Funkeho cestu dvacátými léty lze pochopit jako hledání fotogeničnosti. Je to cesta osobité a tvrdošíjné analýzy, která v sobě spojuje rysy experimentátorství a konstruktivistickou snahu o celkový řád. V duchu konstruktivismu vytvořil i řadu originálních portrétů a reportážních záběrů. Zachycuje často rodinu a přátelský okruh - Eugen Wiškovský <Příloha č.23>, Otakar Štorch-Marien <Příloha č.30>, sestry Budilovy,

s jejichž otcem (tehdejší ředitel elektrárny) se dobře znal <Příloha č.32>. V portrétech zejména z 20. a 30. let je uplatňována diagonální kompozice. Portréty, které provázejí Funkeho tvorbu, se postupně víc a víc zbavují popisu tváře a vyjadřují její výraz.

Renger - Patzchova publikace "Die Welt ist Schon" (Svět je krásný), která vyšla roku 1928 v Mnichově, se stala manifestačním projevem tzv. "Neue Sachlichkeit", u nás nazývané "Nová věcnost". Nový způsob zpodobení reality za pomoci velkých detailů, odkrývajících stavbu organismů i anorganismů.

Spolu s Eugenem Wiškovským chodili na počátku třicátých let fotografovat "Novou věcnost" na stavbu moderní elektrárny Jaroslava Frágnera v Kolíně. Funke se znal s kolínskými patricijskými rody, zejména s rodinou mlynáře Radimského a s jejich příbuzným architektem Frágnerem. Proto fotografoval veškeré Frágnerovy stavby v Kolíně - elektrárnu, Budilovu vilu a tak zvanou "starou kovárnu" nad Radimským mlýnem. Občas se k nim přidával i Josef Sudek. Vytvářeli fotografické paralely k této funkcionalistické architektuře, která ovlivnila další Funkeho chápání fotografické kompozice a stala se významným bodem pro jeho další vývoj. Uplatňuje zde v praxi své avantgardní pojetí dynamické diagonály. Eugen Wiškovský, Funkeho starší přítel a profesor z dob jeho studií na kolínském gymnasiu stál s ním v jeho temné komoře i u vzniku světelných zátiší.

Anastáz Opasek vzpomíná na Wiškovského jako na svého profesora: "Byl to jedinečný pedagog, mám na něho skutečně skvělé vzpomínky. Neměl například notes, nýbrž jenom seznam

žáků, přišel do třídy, od dveří hodil knihu na stůl - schválně, jestli se mu to povede - sedl si na lavici a hned s náma začal mluvit francouzsky..." <6>

V roce 1931 začíná Funke vyučovat fotografii na odborných školách v Bratislavě. I v této době jezdí do Kolína a schází se se Sudkem: "Z Bratislavy jezdil už v pátek do Kolína, to jsme si napřed napsali, já ujel z Invalidovny a pak jsme celé dny chodili spolu, já se svou bedýnkou 9 cm x 12 cm, on s Nettlovkou, chvilku vedle sebe, chvilku zase o kus dál a fotografovali jsme. Vůbec jsme si přitom nevadili.... A když jsme dofotografovali, tak se šlo do vinárny, tam jsme si povídali, dokud nás nevyhodili a pak se povídalo venku a vždycky nás hrozně překvapilo, že už je ráno..." <7>

Zapojuje se aktivně do skupiny Sociofoto, složené z komunisticky orientovaných fotografů Levé fronty, spolu s teoretikem Lubomírem Linhartem, jeho pozdějším životopiscem a teoretikem. Zapojuje se aktivně do společenského dění doby, vystavuje v Praze na první a druhé Mezinárodní výstavě sociální fotografie v roce 1933 a 1934.

Roku 1935 se Funke usazuje natrvalo v Praze, učí na Státní grafické škole. S Ladislavem Sutnarem se podílí redakčně i ideově na vzniku publikace významné pro československou fotografii "Fotografie vidí povrch". Sám autor říká: "Je několik cest na nichž můžeme poznávat svět, ale nejpřesnější vědomosti získáme, když začneme povrchem věcí." <8>

III.Cyklus "Čas trvá"

Zrcadlově věrné zobrazování reality, které přináší "čistá" fotografie, má v surrealismu zvlášť významné postavení. Bretonovu zásadní tezi o nadrealitě, tkvící v realitě a nikoli nad ní nebo mimo ni, mohla nejlépe doložit právě fotografie. Objevování nadreality v realitě nebylo snadnou záležitostí a francouzští surrealisté museli najít rysy křečovité krásy v díle již hotovém, vytvořeném Eugénem Atgetem.

První, kdo reagoval právě na surrealistickou interpretaci Atgeta, byl Jaromír Funke. Cyklus "Reflexy" (1929) a následné soubory "Nevšednost všednosti", "Země nenasycená" (1940-1944) a "Čas trvá" (1930-1934) patří k nejvýraznějším projevům surrealismu ve fotografii.

Cyklus "Čas trvá" těží z náhodných konfrontací nesourodých objektů, využívá groteskních názvů a výzdoby fasád obytných domů (záběr fasády vily Rozkoš), tematizuje pouťovou kulturu a pokračuje i v zobrazování reflexů na skle. Soubor obsahuje různé hříčky těžící z námětové i kompoziční nezvyklosti (nadhledy, podhledy).

"Spojování času, dává mně novou fotografii a na tomto vzájemném budování ideových protiv konstruuji epičnost fotografie", říká sám autor. Snímky tohoto cyklu jsou skutečně tak spjaty, že nutí, aby se každý nad jejich obsahem zamyslel a přitom je dána každému neomezená volnost chápání a výkladu.

Funke se tu nespokojuje jen s konfliktem dobových symbolů, ale kupí prvky tak, že tvoří kontrast (např. fotografie sochy anděla s vysokým továrním komínem). <Příloha č.25>

IV.Chrám sv. Bartoloměje a středověké malby na skle ve fotografiích J. Funkeho

Funke se za války "vrátil" do Kolína a vytvořil důležitou kapitolu svého cyklu katedrál jako pokračování kolínských témat. "Jen se podívejte na kolínského svatého Bartoloměje. Podívejte se na každý románsko - gotický chrám ! Na jeho hradební zdi, podepřené podpěrami, na jeho vojenské věže se střílnami ! Vždyť je to zvnějšku zase jen kus hradeb, vždyť je to zas jen hrad....." <9>

Cyklus "Chrám sv. Bartoloměje v Kolíně" <Příloha č.33-34> vzbudil uprostřed války patřičný ohlas, poněvadž byl jedním z počinů, které podporovaly národní a kulturní sebevědomí. Vznikl z celoživotní tvůrčí zkušenosti, kdy se fotograf oddal službě sakrální architektuře v přísném dodržení klasického ztvárnění a odřeknutí si jakékoliv samoúčelné originality. Dokonalé řemeslo, přesné vidění, kompoziční vyváženost, jistá strohost, kde emoce a stylizace ustupují poctě stavební a duchovní památce.

Městská rada v Kolíně, dne 23.března 1942, se usnesla zadat panu Funkemu zhotovení asi 55 fotografií chrámu svatého Bartoloměje (jedna za cenu K 150, bez zasklení). <Příloha č.41>

Čtyři tabule středověkých maleb na skle <Příloha č.35-36> v interiéru chrámu, představující uzavřené celky sakrálního obsahu ("Obětování Krista", "Korunování panny Marie", "Smrt panny Marie", "Kristus na kříži"), patří k vrcholným projevům své doby (14.stol.). Naštěstí tyto malby byly za druhé

světové války z oken sňaty (při náletu na Kolín v roce 1945 vyrazila vzduchová vlna skla ze všech severních chrámových oken). Literární a umělecké sbírky města Kolína v únoru 1944 žádají prof. Funkeho o ofotografování těchto maleb. <Příloha č.42>

V.Bílkova Křížová cesta

Druhá, již novodobá chrámová znamenitost, kterou Funke fotografoval, je čtrnáct zastavení Křížové cesty od Františka Bílka (na díle pracoval v letech 1910 - 1913). Neobvyklá realizace biblického námětu se setkala nejen se skepsí leckterých výtvarných konzervativců, ale i s rozhořčením mnohých návštěvníků.

Ladislav Kamarýt, fotograf a památkář žijící v Kolíně, připravuje knížku věnovanou významným kolíňákům a rodnému městu, kde vzpomíná, jak jako malý chlapec provázel Jaromíra Funkeho po chrámu sv. Bartoloměje.

"Po padesáti letech vyvolat konkrétní vzpomínky na konkrétní osobu a prostředí není opravdu nejlehčí. V té době, když jsem se s Funkem seznámil, začal pracovat na fotografiích Bílkovy Křížové cesty. Bylo to hodně složité, Bílek totiž chtěl, aby spodní hrana rámu jeho díla byla instalována 120 cm od země. Bohužel obrazy byly umístěny značně výš, což Bílka velmi rozladilo a Funkemu to značně zkomplikovalo jeho dílo. Stativ pochopitelně musel být úplně na doraz, na něm pak dosti velký dřevěný fotoaparát a tak pan doktor si ještě půjčoval nebo i někdy přinesl malou stoličku, aby doslova řečeno mohl být v obraze.

Neviděl jsem ho nikdy jinak než v šedých oblecích. Když bylo chladněji míval světlý lehký baloňák. Vlasy měl vždy pečlivě sčesány dozadu a oči kryly zlaté obloučky. V obličeji míval takový nenápadný plachý úsměv. Pokud si ho někdo představuje jako fotografa reportéra, je na omylu. Jistě měl nějaký modernější aparát, ale klasiku architektur fotografoval hlavně na deskáč formátu 13 x 18 cm, někdy do něj vkládal i vložku 10 x 15 cm. A tak jsem jej také poprvé viděl, s černou koženou taškou a s podlouhlým pouzdrem, ve kterém měl ukrytý obyčejný dřevěný stativ.

Nejraději fotografoval, když bylo jen lehce pod mrakem a v odpolední době, když bývávalo počasí ustálenější. Na každý obraz se pečlivě připravoval, nefotografoval je tedy jeden za druhým, ale vybíral ty nejoptimálnější podmínky pro snímek. Když už bylo vše připraveno, po několika shlédnutích na matnici, stáhl clonu na 64. (Já vím, ledaskomu to nic neříká, ale tyhle deskáče měli doslova menší clonu jak špendlíkovou hlavičku.) A i to se někdy Funkemu zdálo málo.

Funke fotografoval pouze na tak zvaný orthochromatický materiál, který se dal vyvolávat při červeném světle, s poměrně malou citlivostí a tím také s velmi jemným takřka neznatelným zrnem. A tak docházelo až k extrémně dlouhým expozicím jednoho snímku - v průměru dvou hodin. A jak mi vyprávěl, vyvolával ve vývojce, kterou si sám pečlivě míchal, připravený roztok byl pomalu pracující a on mohl ještě dále do celkové koncepce snímku zasahovat. To všechno a poměrně dost velký základní formát (13 x 18 cm) mu sloužilo k vytvoření dobré základní kopie.

Křížové cestě věnoval (včetně zhotovení zvětšenin, tuším 50 x 60 cm a 30 x 40 cm) několik set hodin usilovné práce a dosti velký finanční obnos. Viděli jsme s bratrem většinu z této jeho práce, bratr ho sám po kostele prováděl a seznámil s cennými informacemi o Bílkovi a dopisech děkana Sixty s ním.

Byli jsme s panem Funkem na několika místech, například na ochoze a věži, ale konečný výběr byl velmi malý. Jeden obrázek kostela a věže, při pozdním odpoledním osvětlení a snad dva až tři obrázky z ochozu s náměty Parléřovského okna a několik fiál. Smál se tehdy bratrovi: "Víc toho tady dělat nebudu, za prvé se to tady špatně řadí do kompozice a nakonec víte, on to pan Parléř a jeho kameníci udělali daleko hezčí, než by se mi to povedlo na fotografii. Vždyť já bych vlastně dělal pouze kopii jeho krásného díla, víte originál je originál.....". Tak byl pan profesor skromný.

Při fotografování druhého či třetího obrazu vlevo od vchodu došlo k nemilé události. Babička z chudobince, která se šourala kostelem se náhle zamotala a upadla, hlavou pak do stativu, který tím porazila včetně aparátu. Stativu se nic nestalo, babička to odnesla jen boulí, ale fotoaparát (kromě objektivu) byl dost poškozený, odnesla to mahagonová skříňka. Babička z toho byla chudinka špatná, a tak ji pan profesor opatrně vyvedl ven, přidal jí pár drobných korun a začali jsme sbírat trosky aparátu. Funke řekl: "To nic, pan Zákora v Dolní ulici mi to, co je rozbité udělá znovu, ani to nebude k poznání, hlavně že se nestalo nic kovovému posunu a objektivu. To je pravý Vídeňák, to by byla škoda, pěkně kreslí."

SLEZSKÁ UNIVERZITA ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

Při příštím fotografování jsme jako barieru kolem sebe od sloupů do lavic dávali dlouhatánské bambusové tyče, sloužily v kostele k nastavení na čištění stěn a sloupů od prachu.

Funke mi také radil, abych si kromě "Fexíka" začal šetřit na nějaký levnější deskáč, hlavně trošku většího formátu, ať mohu začít dělat vážnější fotografii, která s malým bakeliťáčkem dělat nejde. Netušil jsem tenkrát, že o pár měsíců později i já se po ukončení školní docházky začnu učit fotografem."

Na edicích původních fotografií "Bílkova Křížová cesta", "Karolínský cyklus", "Svatovítský cyklus", "Týnský cyklus", "Svatojiřský cyklus"(1943), "Mikulášský cyklus", "Jakubský cyklus", "Bílkova Křížová cesta"(1944) technicky spolupracoval Josef Ehm. Vydal Otakar Štorch - Marien.

V roce 1947 vychází v Aventinu publikace Můj Kolín (uspořádaná kolínským knihovníkem Jaroslavem Janíkem) současně s Denovými (Ladislav Radimský) esejemi Pětkrát Kolín. Kniha obsahuje přes šedesát pohledů na Kolín a jeho okolí, nechybí architektura kolínských továren, Křížová cesta, chrám svatého Bartoloměje.

VI.Funke jako významná osobnost předválečné a válečné československé fotografie

Na konci života Funke pracoval manuálně jako "totálně nasazený" v družstvu Dorka.

Poslední večer strávil Funke s Otakarem Štorch - Marienem u přátel v Bartolomějské ulici. Dozvěděli se o náletu na

Kolín, který byl doposud jeden z nejhorších náletů podniknutých v Čechách. V Kolíně měli své rodiče a své blízké (Funke prožil již dříve, se svou ženou a malou dcerou těžký nálet v polabských lukách).

"Když jsme pak neradi opouštěli pohostinnou přátelskou střechu domu v Bartolomějské ulici, vzali jsme se pod paží a nastoupili cestu hlubokou, ani špehýrkou neosvětlenou nocí vzhůru k Vinohradům, v jejichž oblasti jsme oba bydlili. Tehdy poprvé a naposledy padla zmínka o jeho osobním fyzickém stavu: "Já mívám takový strašlivý pocit hladu, i když bývám najedený, to nemůže být přirozené." První, druhá ulice. Řekl jsem: "Tady půjdu již nalevo." "Ne, pojď se mnou ještě k příští ulici." Nešel jsem jen k příští ulici, šel jsem ještě k další a rozešli jsme se teprve na rohu Řípské a Korunní. Bily čtyři hodiny. Bily nám na věčnou rozloučenou. Funkeho veliká postava zmizela ve tmě. Ohlédl jsem se, už jsem ji neviděl. Nikdy jsem ji již neviděl." <10>

Několik hodin nato Funkeho odvezli do nemocnice. Byla nutná rychlá operace, ale kvůli leteckému poplachu se neoperovalo. Pak už bylo pozdě. Týden zápasil mezi životem a smrtí a 22. března 1945 zemřel. Je pohřben v rodinné hrobce v Kolíně.

Funke je nepochybně jednou z nejvýznamnějších osobností předválečné a válečné československé fotografie. Měl rozhodující vliv na rozvoj moderní fotografie u nás počínaje dvacátými léty a konče rokem 1945.

Svůj vliv uplatňoval různými způsoby, jako teoretik schopný formulovat problémy dobových směrů v četných článcích

(ve Fotografickém obzoru, např."Man Ray"1927, "Od piktorialismu k emoční fotografii"1936, "Od fotogramu k emoci"1940, "Kritický výběr"1941, kde v letech 1939 - 1941 působí jako redaktor a teoretik, ve Volných směrech, Magazinu Družstevní práce, v Pestrém týdnu a v dalších), jako pedagog, který vychoval řadu fotografů, a především jako tvůrčí fotograf. Tyto tři činnosti se vzájemně prolínaly a navzájem obohacovaly. Funke patřil k umělecké a intelektuální avantgardě, která manifestovala v celém kulturním dění doby.

Funke své snímky komponoval a konstruoval. Dramatičnost jeho fotografií roste z konfliktu kontrastů. Nejprve jen kontrastů černé, šedé a bílé. Pak kontrastů věcí, hmot, ploch, skutečností, vzdáleností. A posléze kontrastů dob, styků, obsahů, pocitů atd. Z těchto elementů, předmětných nebo jevových a později smyslových a obsahových, vytváří Funke fotografická slova, věty, celou řeč fotografie.

Napětí jeho tvorby vychází z vnitřního popudu, který ho hnal do nových tvůrčích objevů. Dokázal vytvořit racionálně sdělné, výtvarně nápadité a emotivně působivé fotografie. Své práce řadil do cyklů, dokonce značně rozsáhlých. Činí tak v přesvědčení, že teprve vzájemnými souvislostmi jednotlivých částí je možno téma vyčerpat a učinit je sdělným.

Mnohé z toho, co ve své práci programově sledoval a předem si teoreticky zdůvodnil, nemohl plně rozvinout a dokončit. Smrt, zbytečná a nesmyslná rázem přervala dílo, jež mělo všechny předpoklady dalšího tvůrčího rozletu.

VII.Výstavy Jaromíra Funkeho v Kolíně

Funke se účastnil mnoha našich i zahraničních výstav. V této práci jsou shrnuty jen výstavy, které proběhly v Kolíně (některé už bohužel po Funkeho smrti).

Poprvé tady vystavuje v roce 1931 cyklus "Kolín ve fotografii" (chrám sv. Bartoloměje, dvě fotografie z náměstí, tři fotografie ze stavby nové elektrárny, tři starší náladové obrázky z Borku) ve výstavních místnostech knihovny. Výstavu uspořádal Klub přátel umění v Kolíně.

V květnu roku 1940 Funke vystavuje s mnoha významnými fotografy v kulturní síni Nového divadla (pořádá Klub fotografů amatérů v Kolíně) - s prof. Josefem Ehmem a D. J. Růžičkou z New Yorku, s ing. Jaroslavem Krupkou, Karlem Jičínským, ing. K. J. Horou a jinými.

Dne 14.2.1943 byla zahájena v prostoru Literárních a uměleckých sbírek města Kolína výstava 56 fotografií kolínského chrámu sv. Bartoloměje. <Příloha č.43>

Městský archivář prof. Jaroslav Schneider stručně informoval o historii chrámu. Robert Marek (předseda kuratoria) výstavu zahájil slovy: "Výstava se odlišuje od jiných výstav, které s nedostatkem uvědomování si vývojové dynamiky a ustrnutím na jednotlivé fázi, tak často vydávají dávno minulé a překonané za současné a za budoucí, privátní za osobité, řemeslné za tvůrčí, a na nichž technická složka fotografické práce je nesprávným pochopením ztotožňována se smyslem fotografické práce vůbec, anebo považována a vydávána za její nejvyšší smysl, ba dokonce za její cíl, místo aby byla považována po právu za její samozřejmě nezbytnou složku - ale jen

za složku a za nic víc.....". <11>

O výstavu má zájem Umělecko průmyslové muzeum. <Příloha č.44> Funke o den později v dopise adresovaném Literárním a uměleckým sbírkám města Kolína žádá o souhlas k vystavení. <Příloha č.45>

O rok později k datu 17. března 1946 Literární a umělecké sbírky města Kolína společně s Klubem fotografů amatérů pořádají k prvnímu výročí úmrtí Jaromíra Funkeho výstavu fotografií. V kulturní síni městského divadla se vystavuje sto obrazů z jeho cyklu "Čas trvá", "Chrám sv. Bartoloměje", "Gotická okna ze 14. stol.", "Kolín a okolí", "Podobizny". Výstavu zahájil Jaroslav Misík, předseda Klubu fotografů amatérů v Kolíně, o válečných letech a práci v kultuře promluvil Robert Marek.

Jaroslav Janík v roce 1947 zahajuje vernisáž výstavy ve výstavní síni divadla dvěma svým zemřelým přátelům Jaromíru Funkemu a Zdeňku Rykrovi slovy: "Osudem této generace bylo rozřešit situaci moderního člověka, moderního a nikoli módního. Nikoli snobské klouzání po povrchu, ale propadání středem k jádru věci....." Z Rykrovy tvorby byl vystaven jen nepatrný zlomek prací a Funkeho kolínské motivy.

S názvem "Krásný Kolín v umělecké fotografii prof. Jaromíra Funkeho" pořádá Okresní muzeum 5.dubna 1953 další výstavu, kterou opět zahajuje Robert Marek. Z nepřeberného množství fotografií z pozůstalosti byly vybrány malé snímky z rodinného alba (tzv. "Funkeho intimní Kolín"), ukázky z cyklu "Nová architektura" (záběry na moderní továrny), dále pak samozřejmě "Chrám sv. Bartoloměje", "Křížová cesta" a soubor

čtrnácti fotografií (také vytěžený z Kolína) "Čas trvá".

Fotografie z cyklu "Čas trvá" byla také použita na plakát k výstavě u příležitosti 80. výročí narození Jaromíra Funkeho. Pietního aktu na kolínském hřbitově, tematického semináře v kulturním domě a vernisáže v Regionálním muzeu Kolín 4.září 1976 <Příloha č.46> se účastnilo mnoho významných osobností. Lubomír Linhart, proslulý teoretik filmu a fotografie, Sudkův a Funkův monografista, Adolf Schneeberger, Miroslav Hák, fotograf a člen skupiny 42, Josef Sudek, Clifford Seidling, Jindřich Brok, Jiří Lehovec, Zdeněk Feyfar a další. Výstavu připravili Anna Fárová a Milan Baptista.

Po mnoha letech se myšlenka uspořádat Funkemu výstavu v Kolíně vrací. Tentokrát dokonce "Funkeho festival", kde propojením Funkeho fotografií a současné fotografie vznikne jakýsi nový vztah. Výstavu - tu klasickou, která bude probíhat v říjnu 1993, koncipovala dr. Anna Fárová a dr. Miloslava Rupešová (dcera Jaromíra Funkeho).

Výstava je sestavena ze dvou kolekcí s ohledem na Funkeho sbírky v kolínském muzeu a rodinnou pozůstalost. Budou předvedeny rané fotografie Kolína a okolí z let 1921-22, které nebyly dosud vystaveny ve větším počtu, portréty z různých období tvorby, "Cyklus pralesů" z let 1937-38 a "Cyklus chrámu sv. Bartoloměje".

Dr. Miloslava Rupešová, která přispěla do této práce

mnoha materiály, na svého otce vzpomíná: "Mám na něj typicky dětské vzpomínky. Vždycky, když mi čítával Erbena, nebo Němcovou, ležel na zádech a já mu seděla na břiše. Hrál mi často loutkové divadlo, to byla jeho vášeň. Chtěl, abych se stala malířkou, snad proto, že to byl jeho nesplněný sen. Vkládal do mě velké naděje, každou mojí kresbičku si schovával. Pamatuji se také, že když fotografoval, vůbec mě nevnímal...

Často k nám chodil na návštěvu Sudek. V roce 1935, kdy se rodiče brali v chrámu sv. Bartoloměje, jim dělal svatební fotografie. Od maminky také vím, že se Sudkem, ještě za svobodna, trávili společně Štědré dny, prodebatovali celou noc, potom šli na půlnoční.

Po smrti otce (to mi bylo 7 let) jsme se s maminkou za nějaký čas přestěhovaly do Kolína k dědečkovi a babičce, kde jsem prožila svoje dětství a mládí....."

Každá generace v té další zanechává stopy. Někdy jsou ty stopy široké a lehce viditelné, jindy jsou jakoby skryty kdesi pod povrchem a je třeba začít něco dělat, hledat nějaký způsob jak je odkrýt. A právě v rámci Funkeho festivalu je dán velký prostor méně známým a začínajícím fotografům a různým netradičním postupům a instalacím, čímž se naplňuje myšlenka Funkeho experimentátorství.

Odkaz práce Jaromíra Funkeho, to nejsou zaprášené archivní materiály, ale stále živé poselství, které dokáže i dnes inspirovat a podněcovat novou fotografickou generaci. A ta si může nechat snít o tom, že její díla uspějí v konfrontaci s neúprosným soudcem, časem, stejně úspěšně, jako tvorba jednoho z nejvýznamnějších českých fotografů, Jaromíra Funkeho.

Poznámky:

<1> Den, Petr, Funke, Jaromír: Pětkrát Kolín, Můj Kolín. Aventinum, Praha, 1947, S.33

<2> Štorch-Marien, Otakar: Sladko je žít. Aventinum, Praha, 1992, S.58

<3> Funke, Jaromír: O malíři Mazuchovi. Kolínské listy. 1920, č.7.

<4> Souček, Ludvík: Jaromír Funke - Fotografie. Odeon, Praha, 1970, S.24

<5> Linhart, Lubomír: Jaromír Funke. SNKLHU, Praha, 1960, S.16

<6> Opasek, Anastáz: Dvanáct zastavení. Torst, Praha,1992

<7> Souček, Ludvík: Jaromír Funke - Fotografie. Odeon, Praha, 1970, S.26

<8> Souček, Ludvík: Jaromír Funke - Fotografie. Odeon, Praha, 1970, S.21

<9> Den, Petr, Funke, Jaromír: Pětkrát Kolín, Můj Kolín. Aventinum, Praha, 1947, S.18

<10> Štorch-Marien, Otakar: Za Jaromírem Funkem. Svobodné noviny. 1946

<11> Marek, Robert: Úvod k výstavě. In: Regionální muzeum Kolín, Kolín 1943

Seznam použité literatury:

Botka, Václav: Zpráva o činnosti fotoklubu amatérů. In: Okresní archív Kolín, Kolín 1940.

Den, Petr, Funke, Jaromír: Pětkrát Kolín, Můj Kolín. Aventinum, Praha, 1947

Dufek, Antonín: Avantgardní československý fotograf Jaromír Funke. Fotografie. 1978, č.1, s.6.

Dufek, Antonín: Imaginativní fotografie J. Funkeho. Umění. 1989, č.5, s.461-464.

Dufek, Antonín: Jaromír Funke. In: 20.výročí kabinetu fotografie Jaromíra Funka. Dům umění města Brna, Brno 1979.

Fárová, Anna: Ze sbírek fotografií Umělecko průmyslového muzea v Praze. Československá fotografie. 1973, č.3, s. 116.

Funke, Jaromír: O malíři Mazuchovi. Kolínské listy. 1920, č.7.

Funke, Jaromír: Prostor a námět. Fotografický obzor. 1940, s.37-38.

Kamarýt, Jan: Z dějin fotografie v Kolíně. In: Archív Jana a Ladislava Kamarýta. Kolín 1989.

Kamarýt, Ladislav: A pan profesor Funke - fotograf uměl. In: Jak v Kolíně bývávalo. (připravovaná kniha).

Kronus, Jaroslav: 60 let práce kolínských fotografů. In: Zpráva pro výroční schůzi kolínského fotoklubu. Kolín 1979.

Linhart, Lubomír: Jaromír Funke. SNKLHU, Praha, 1960

Marek Robert: Polabí v díle Macharově. In: Věstník klubu čsl. turistů - odbor Kolín, Kolín 1935.

Mrázková, Daniela: Avantgardní fotograf J. Funke. Československá fotografie. 1982, č.2, s.54-55.

Mrázková, Daniela: Fotografické dědictví. Československá fotografie. 1978, č.6, s.260,269.

Mrázková, Daniela a Reneš, Vladimír: Jaromír Funke, Fotograf und Theoretiker. VEB Fotokinoverlag, Leipzig 1986.

Opasek, Anastáz: Dvanáct zastavení. Torst, Praha,1992

Sklenář, Jan: Zpráva o činnosti klubu fotoamatérů. In: Okresní archív Kolín, Kolín 1924.

Souček, Ludvík: Funke Jaromír - fotografie. Odeon, Praha, 1970

Štorch - Marien, Otakar: Sladko je žít. Aventinum, Praha, 1992

Štorch - Marien, Otakar: Tma a co bylo potom, Aventinum, Praha, 1972

Štorch - Marien, Otakar: Torzo díla Jaromíra Funkeho. Lidová demokracie. 14.2.1965.

Štorch - Marien, Otakar: Za Jaromírem Funkem. Svobodné noviny. 1946.

Seznam fotografií a příloh:

1. Jaromír Funke s dědečkem, 1896-7
2. S rodinou na výletě, kolem r. 1910
3. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16
4. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16
5. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16
6. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16
7. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16
8. Na loďce, 13.9.1916
9. Zdeněk Rykr, 1919
10. Rudolf Mazuch, 1919
11. Portrét Jaromíra Funkeho (od Rudolfa Mazucha, 1919)
12. Otakar Štorch - Marien, 13.7.1919
13. Jaroslav Janík, 19.7.1921
14. Pohled na Kolín a Labe ze zálabské strany, 25.6.1921
15. Pohled na klášter a chrám sv. Bartoloměje z bankovního úřadu, listopad 1921
16. Prokopova třída v Kolíně ve sněhu, 5.2.1922
17. Hluboká cesta za nemocnicí, 3.5.1922
18. Mraky na západě, 17.4.1922
19. Sudkův portrét Funkeho
20. Sudek, Funke, Schneeberger
21. Z kolínského cyklu, 1927
22. Pan Roubíček z Kolína, 1929

23. Eugen Wiškovský, 1929
24. Jaromír Funke s Annou (svou pozdější ženou), zač. 30.let
25. Z cyklu "Čas trvá", 1930
26. Z cyklu "Čas trvá", 1930-34
27. Kompozice s ledňáčkem, 1930
28. Dnes a každodenně, 1931
29. Architektura (Frágnerova elektrárna), 1932
30. Otakar Štorch - Marien
31. Portrét pana Šlika
32. Sestry Budilovy, 1942
33. Střecha kostnice a opěrné oblouky, 1942
34. Křížová klenba, 1942
35. "Kristus na kříži" - detail anděla (gotická okna), 1944
36. "Obětování v chrámu" (gotická okna), 1944
37. Korespondence Rykr - Funke, 1920
38. Korespondence Rykr - Funke, 1920
39. Korespondence Mazuch - Funke
40. Korespondence Sudek - Funke, 1926
41. Usnesení Městského úřadu v Kolíně (dopis Funkemu), 1942
42. Dopis Literárních a uměleckých sbírek města Kolína J. Funkemu - žádost o ofotografování gotických oken, 17.2.1944

    Funkeho dopis (odpověď), 19.2.1944
43. Pozvánka k výstavě, 14.2.1943
44. Dopis Uměleckoprůmyslového muzea Funkemu, 2.3.1943
45. Funkeho dopis Literárním a uměleckým sbírkám v Kolíně - souhlas k vystavení, 3.3.1943
46. Pozvánka na výstavu (s podpisy), 4.9.1976

SLEZSKÁ UNIVERZITA ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

1. Jaromír Funke s dědečkem, 1896-7

2. S rodinou na výletě, kolem r. 1910

3. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16

4. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16

5. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16

6. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16

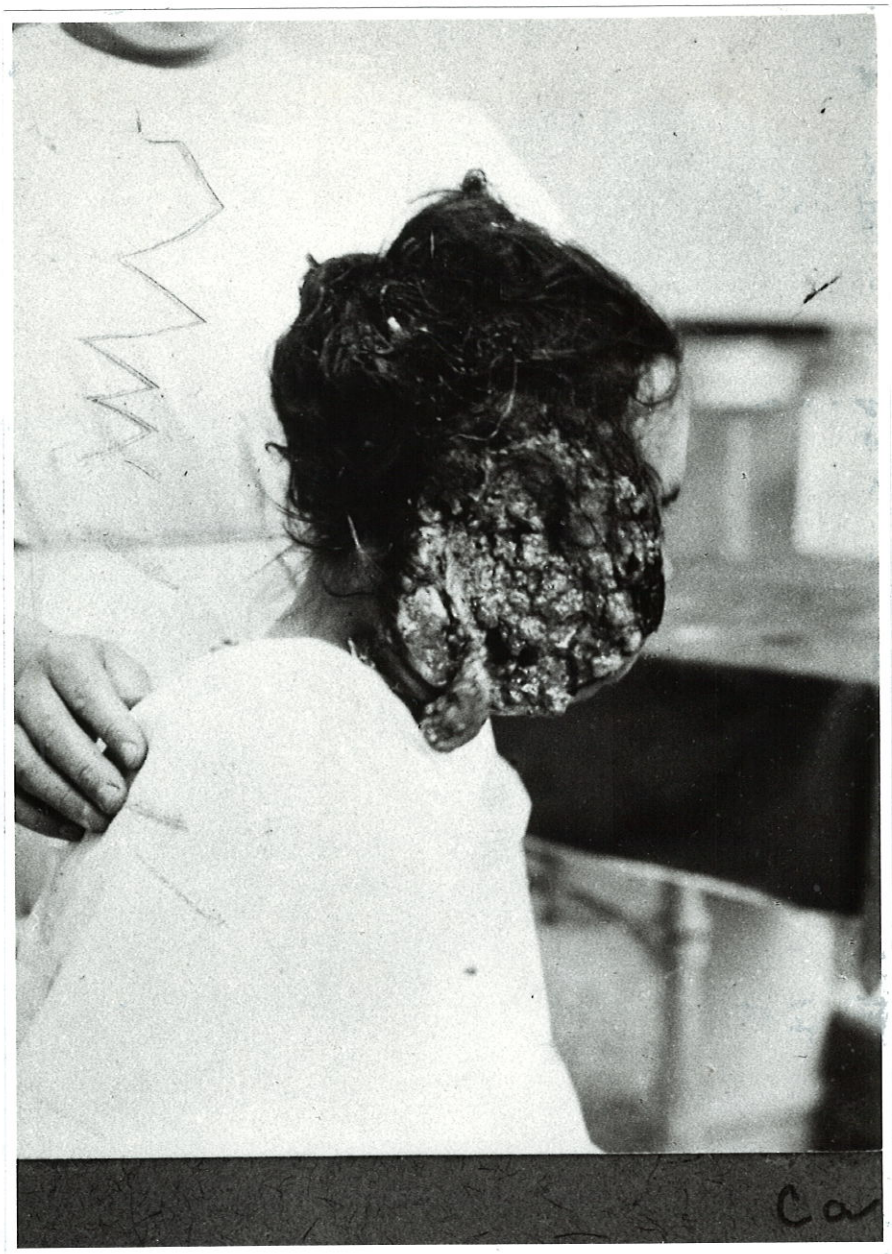

7. Kolínská nemocnice - praxe, 1915-16

8. Na loďce (vzadu Jaromír Funke), 13.9.1916

9. Zdeněk Rykr, 1919

10. Rudolf Mazuch, 1919

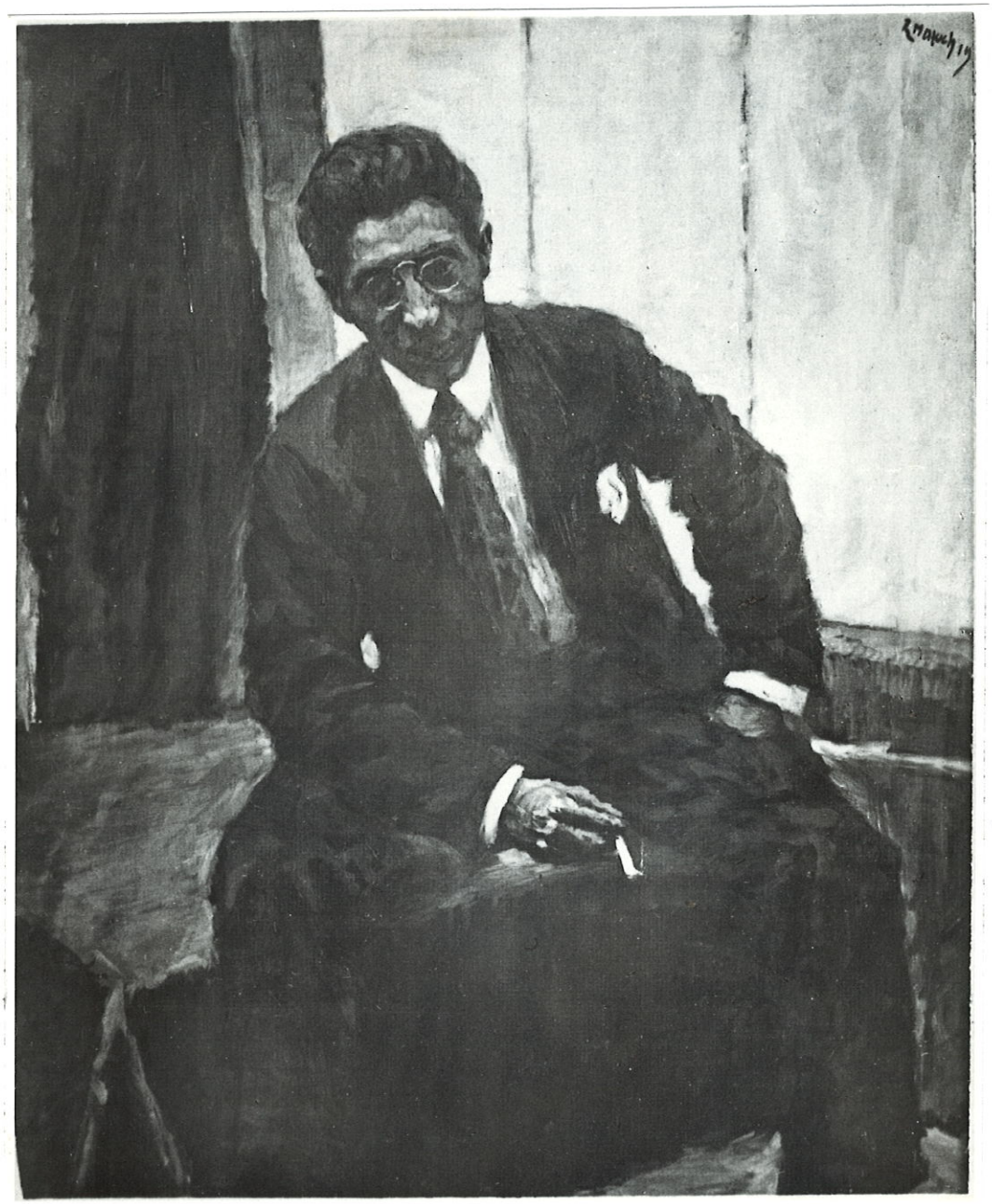

11. Portrét Jaromíra Funkeho (od Rudolfa Mazucha, 1919)

12. Otakar Štorch - Marien, 13.7.1919

13. Jaroslav Janík, 19.7.1921

14. Pohled na Kolín a Labe ze zálabské strany, 25.6.1921

15. Pohled na klášter a chrám sv. Bartoloměje z bankovního úřadu, listopad 1921

16. Prokopova třída v Kolíně ve sněhu, 5.2.1922

17. Hluboká cesta za nemocnicí, 3.5.1922

18. Mraky na západě, 17.4.1922

19. Sudkův portrét Funkeho

20. Sudek, Funke, Schneeberger

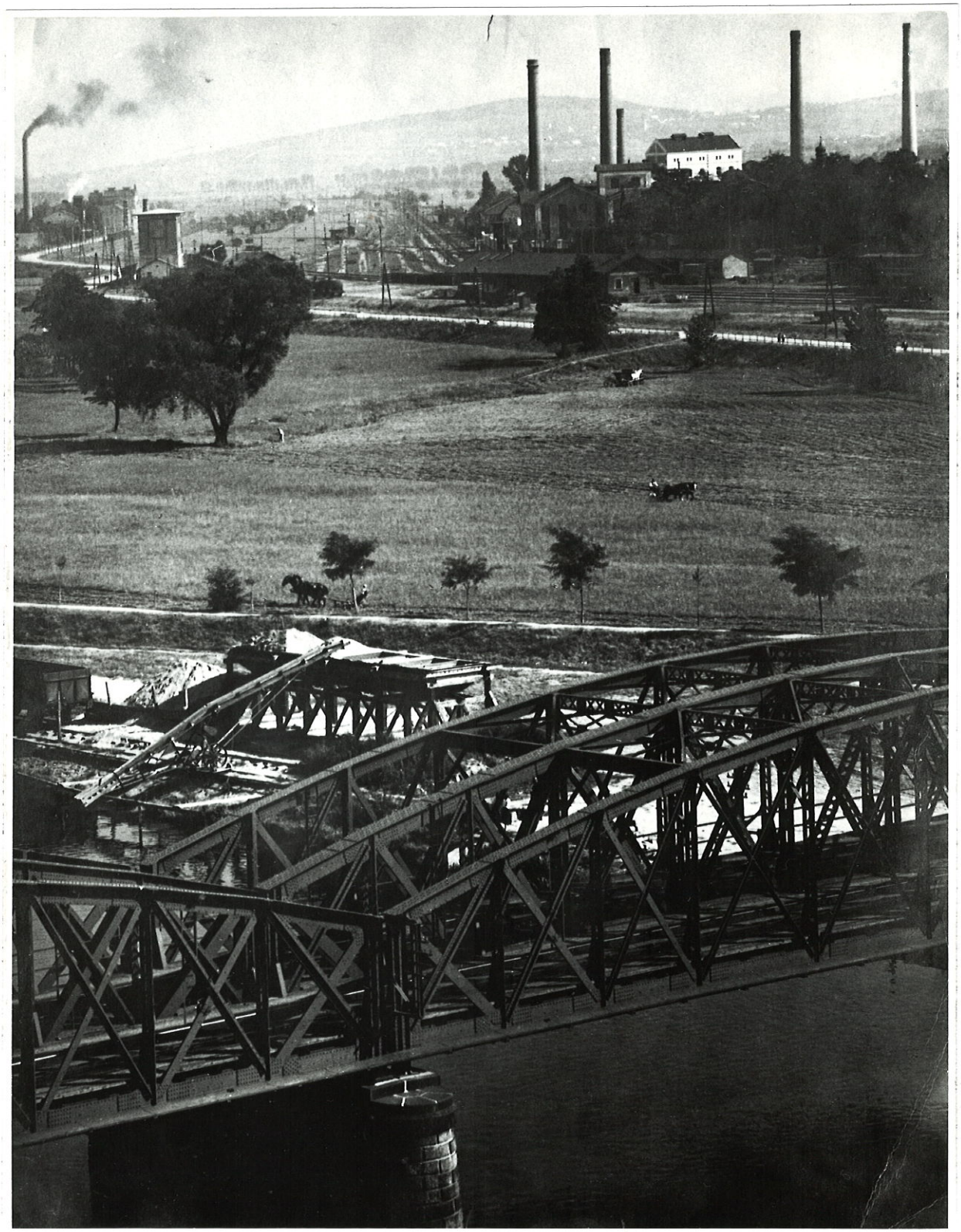

21. Z kolínského cyklu, 1927

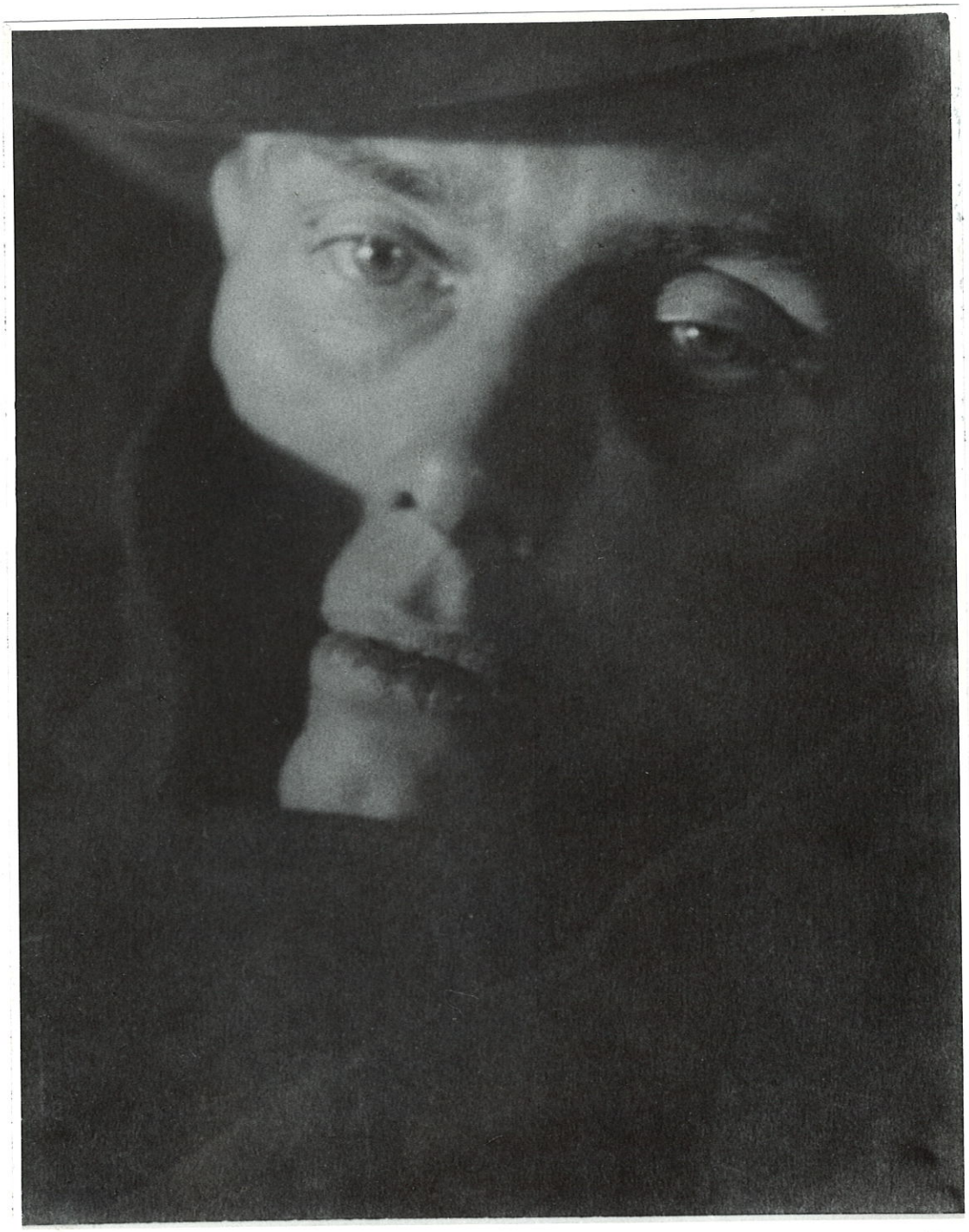

22. Pan Roubíček z Kolína, 1929

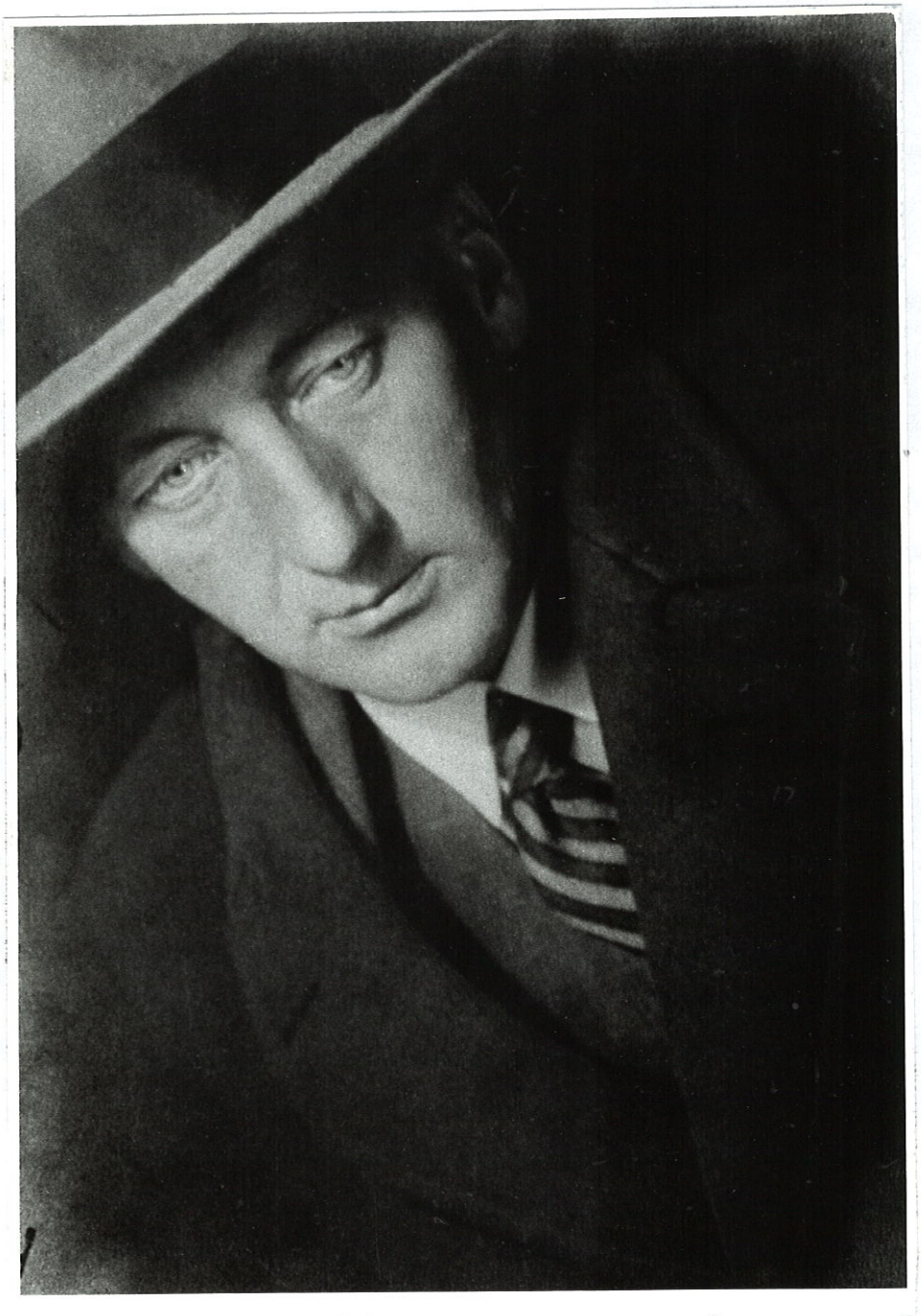

23. Eugen Wiškovský, 1929

24. Jaromír Funke s Annou (svou pozdější ženou), zač. 30.let

25. Z cyklu "Čas trvá", 1930

26. Z cyklu "Čas trvá", 1930-34

27. Kompozice s ledňáčkem, 1930

28. Dnes a každodenně, 1931

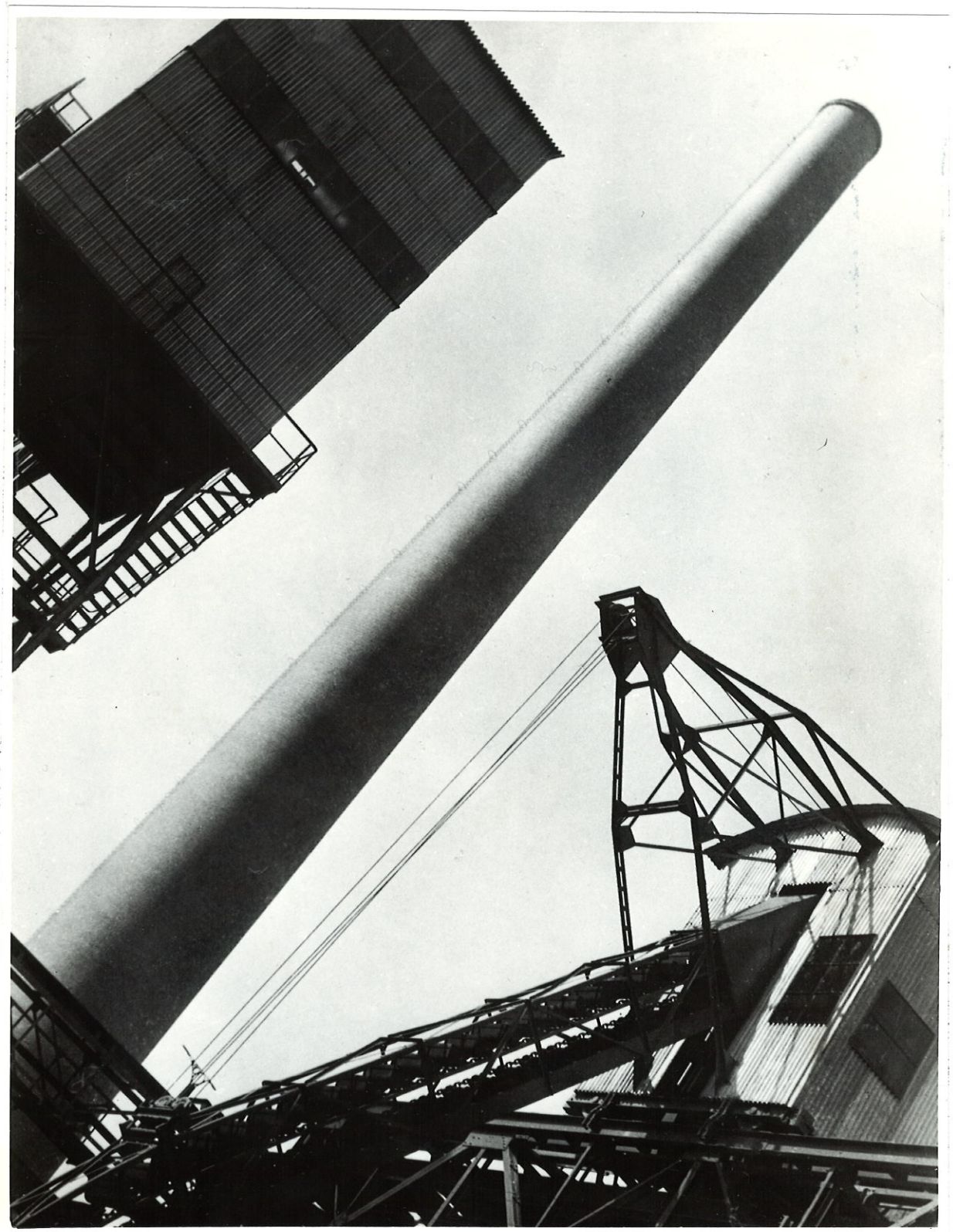

29. Architektura (Frágnerova elektrárna), 1932

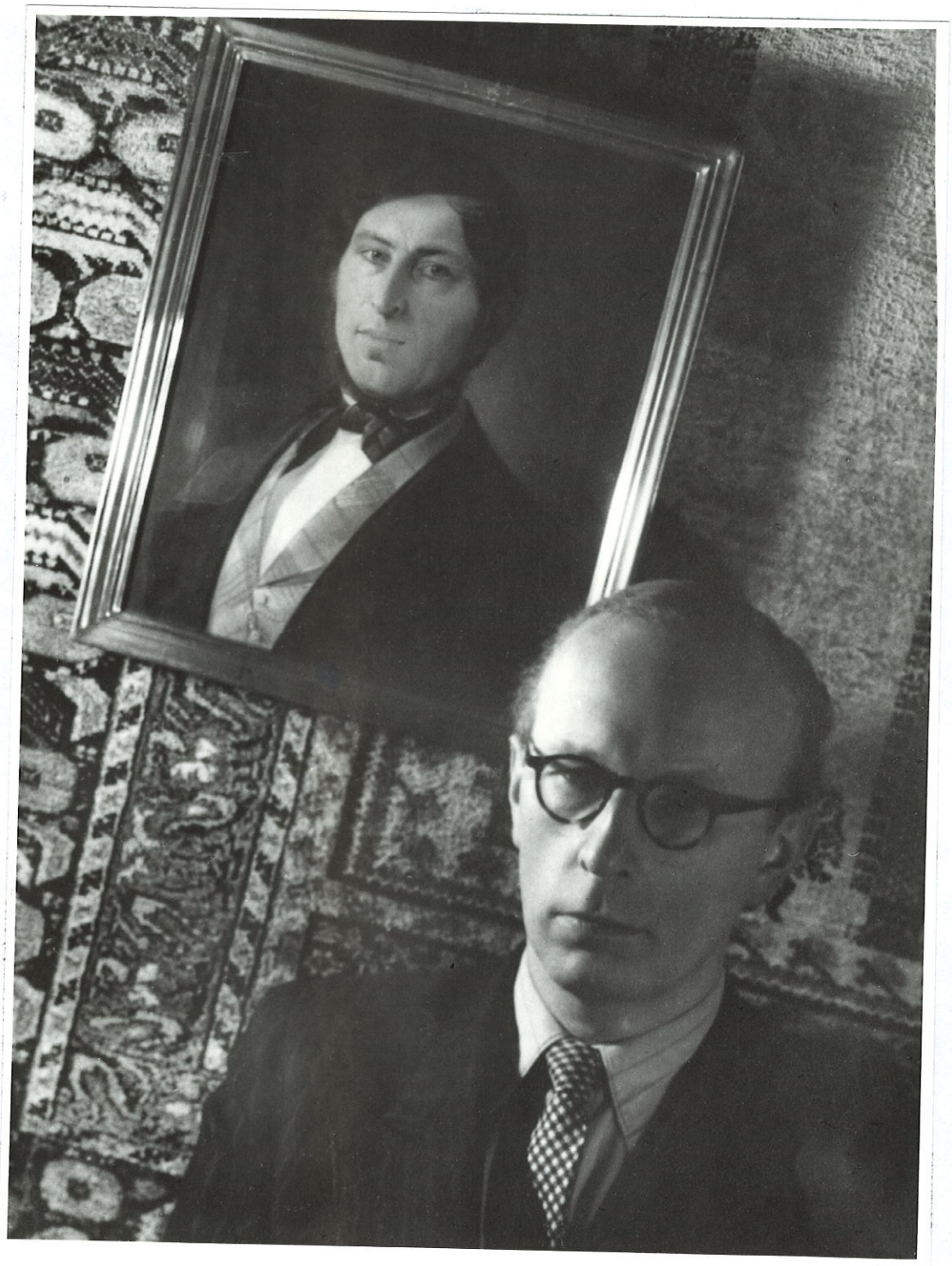

30. Otakar Štorch - Marien

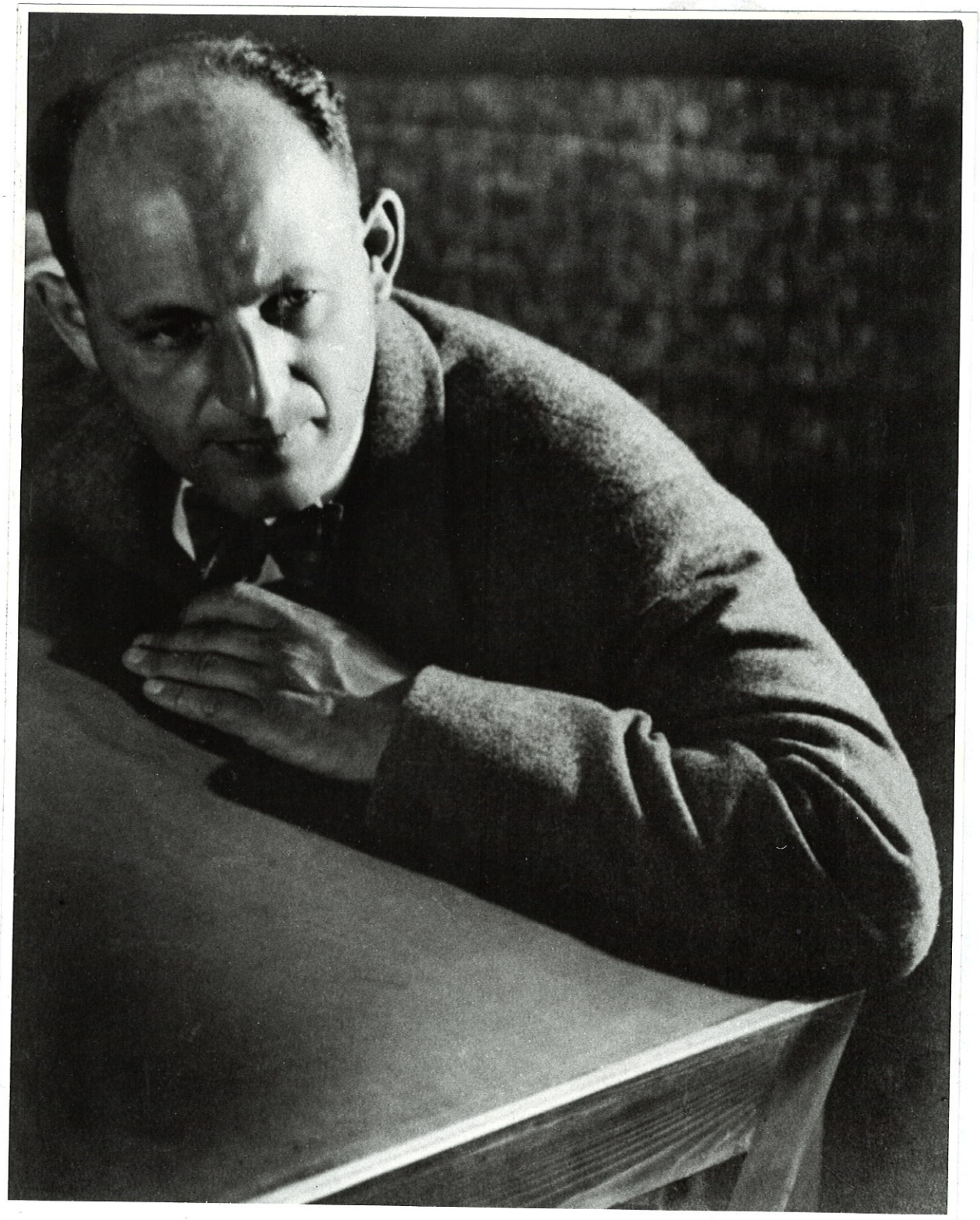

31. Portrét pana Šlika

32. Sestry Budilovy, 1942

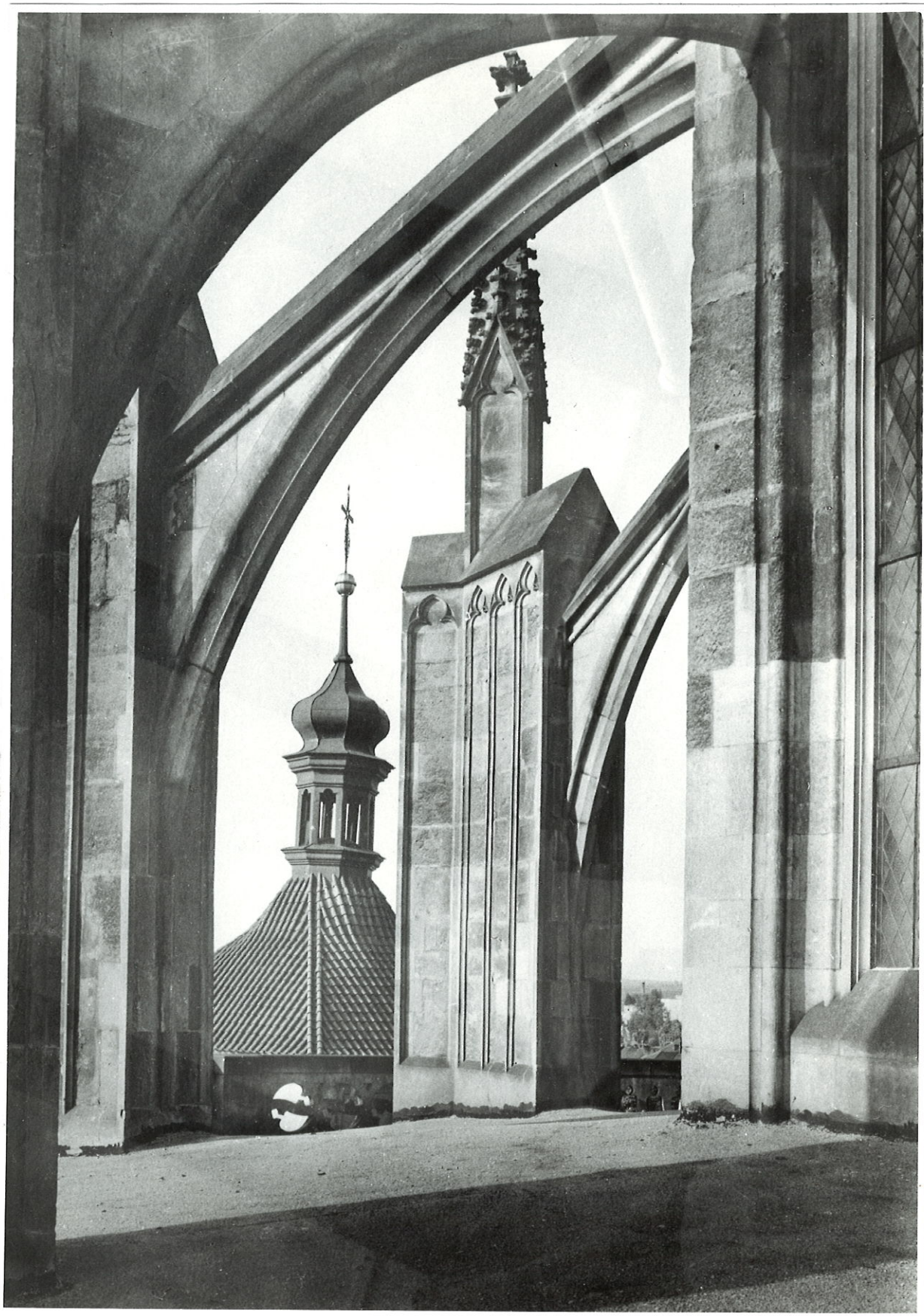

33. Střecha kostnice a opěrné oblouky, 1942

34. Křížová klenba, 1942

35. "Kristus na kříži" - detail anděla (gotická okna), 1944

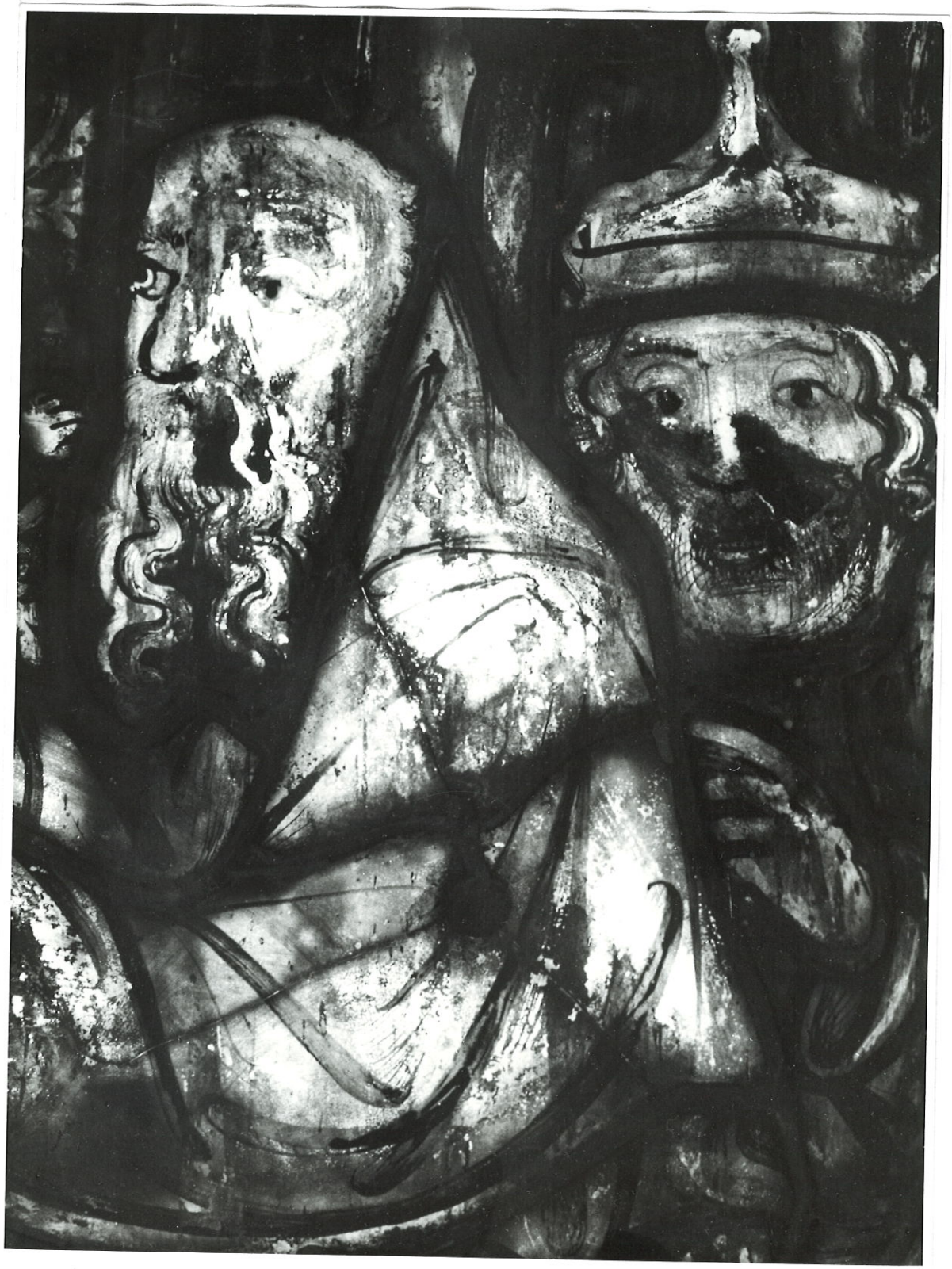

36. "Obětování v chrámu" (gotická okna), 1944

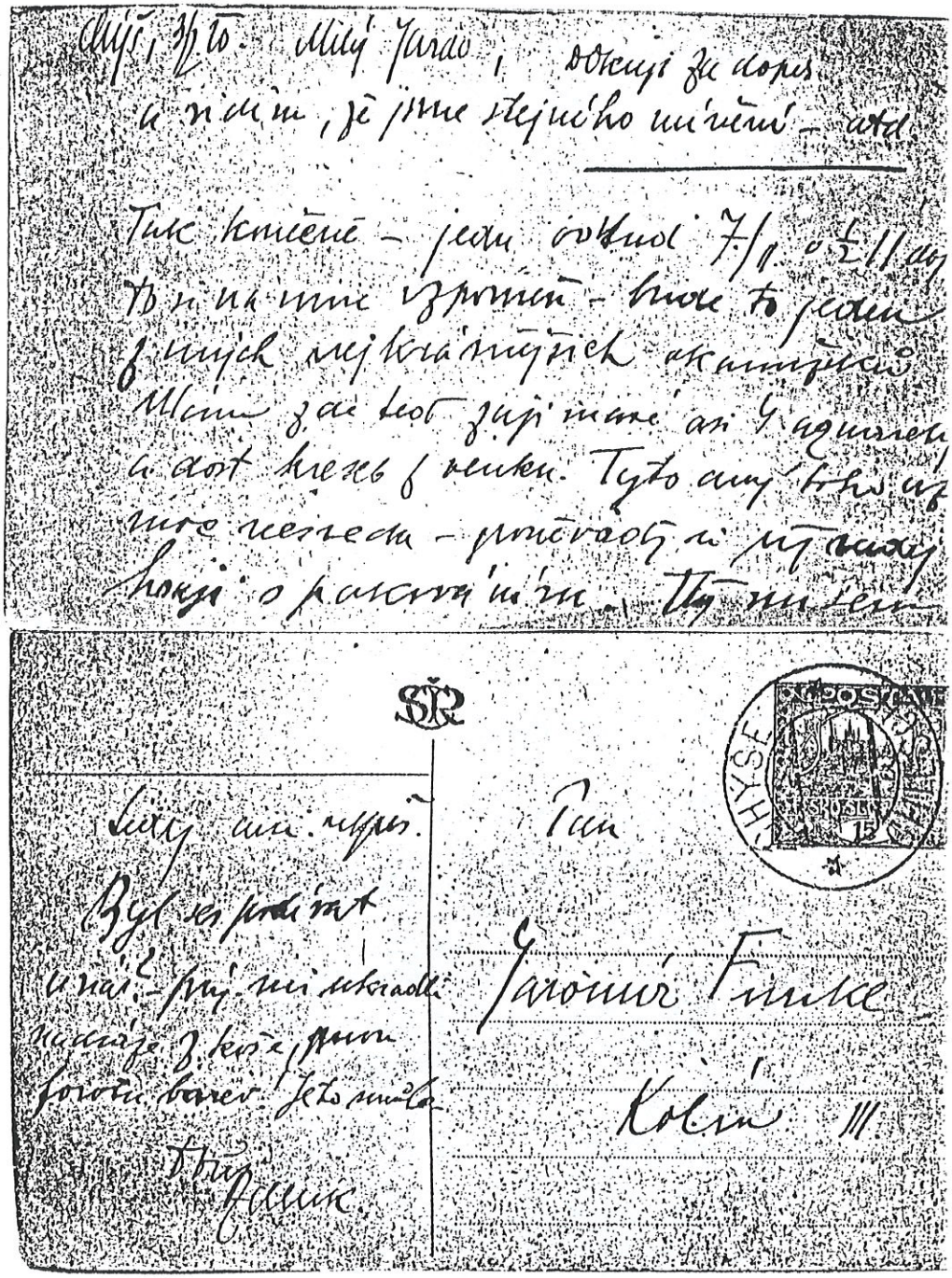

Příloha č.37

Jaromír Funke

Kolín III.

Příloha č.38

Příloha č.39

jsou tyhle ufňukané ženy! Ty, Michael
se dokáží ostýchat červené čihat a
to mnohé znamená, kdežto u těch
„stromků" jsou je hezká ta prvotní
zmatek. Vinnou a ta pak se vrátí
nepoloží (já to hrůzy je nejnáchylnější
papír - děčí to anjem dvacet
hlídá barvy. Je to fakt nuda

Jsem zvědavý se jsou ptáci
nemění, dokáží mě stavy hrozně
mrzí se chodí dívat na ně a říkám
: Něco v tom přírodě je" Taky by jsme měli
koupit a ptát se mám, jak to vypadá
s tou Tanjí - Hrozně mě zajímá a
mám, že mám v pokoji ti plakám. Začínám
R, musím s ním chodí po každých obědě
chodíme až Mrtvolinou stráň. Ale Pán Bůh

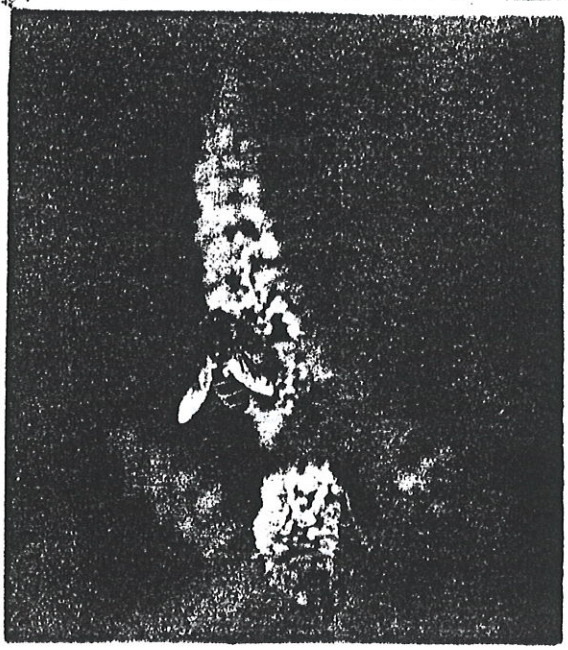

Bučlejn 8/IX 26.

Milý Funko!

Nyní bydlím mě ustavičně
jásek jiří. Ji
dlouhá fraa nepíšeš?
Zivodná jsem napsal
ěs na dovolené neb Ada mě frak ně
nemusíš a Době se na dovolenou neb do-
hlubu nevhodí. Jak ji pravdě
zaměstnat Landýna a St. Francisha

Příloha č.40

a skleníme jsme Ti psal již dříve.

I do budoucí jsme Tobě mě
všemu omluvit by se chtěl
finančně. Všem musíme by se to
bojit dobré počasí a více času.

Pejskové jsou ale se nám
jsou sedí a děkují.

Máme zálusk na Beskydy jsme tam
v Bystřičce 2 hodiny ale pro ten
indiánský počasí se nemohli dát
dostat.

Buda je zamračeno in prši a mrk
je oblaka jako gosta.

Da Ruščka mi gosta sistah —

Per Yorka gospodarja Vás vsclmy.

Kda jde as na 14 dní do Polska.

Kdes mek co smolils Ty?

Kda máme skoreno vše svatova a
dva několik dní miti hosta jso sebe
ovšem, nedrajdi-li mé gosti.

Ja bydem jmejdem Rusti d-
Prahy mek Karlina.

Tvůj

Jarka Smolek

MĚSTSKÝ ÚŘAD V KOLÍNĚ

Telegramy: Obec Kolín.
Telefony: 3, 54, 64.
Oddělení:

Dne 24. března 19 42.

č. j. pod. a zn. ref. 3899/42

Při odpovědi dlužno toto číslo uvésti.

Věc: Fotografie chrámu sv. Bartoloměje.

Odpověď na čís.:

ze dne 19

Přílohy: Váha:

Panu

Jaromíru F u n k o v i,
profesoru grafické školy

v P r a z e XII.,
Chorvatská 12.

Městská rada usnesla se ve své schůzi konané dne 23. března 1942 vyzvati Vás k zhotovení velkých uměleckých fotografií z chrámu sv. Bartoloměje v Kolíně dle později dodaného seznamu cca 55 kusů

Oceňujíce Vaše výsledky ve fotografii jsme přesvědčeni, že svému rodnému městu neodmítnete přispěti uměleckými fotografiemi k ozdobě, rozšíření a obohacení jeho propagačního odd. a archivu.

Nabízíme Vám za zhotovení jednoho snímku odměnu 150.- K, která dle našeho laického úsudku snad sotva kryje režijní výlohy, ale spoléháme, že jako kolíňák přijmete i tento nepatrný příspěvek.

Prosíme, abyste nám obratem sdělil, zda ujmete se této záslužné práce a s podmínkami jste srozuměn.

V očekávání Vaši milé odpovědi, znamenáme

kulturní referent:

starosta města:

STADTAMT KOLIN - MĚSTSKÝ ÚŘAD KOLÍN

Příloha č. 41

V Kolíně, dne 17. února 1944.

Vážený pane profesore!

Město dalo sejmout na přání památkového úřadu zbytky čtyř starých oken v kostele sv. Bartoloměje, aby byly ukryty v případě náletu a hodlá je zazdíti v suché místnosti v souterainu radnice. Dříve než se tak stane, rádi bychom je dali ofotografovat a proto Vás prosíme, abyste tak učinil Vy. Musilo by to býti co nejdříve a ve všední den a musel byste nám oznámit aspoň den před tím, abychom vše připravily, poněvadž pláty ony jsou velmi těžké. Doufáme, že ředitelství školy Vás na jeden den uvolní, poněvadž je to věc velmi důležitá a nikdo není povolanější, aby tak učinil, jako Vy.

Těšíce se na brzkou Vaši zprávu, znamenáme se

LITERÁRNÍ A UMĚLECKÉ SBÍRKY
MĚSTA KOLÍNA.
Museum Legra a Máchara.

Výlohy samo sebou obec Vám uhradí.

Příloha č.42

Praha 19. II. 1944.

Vážení pánové

Chci přijeti do Kašiny v sobotu 26 února, kdy mám prázdno. Ale Vašeho dopisu včas asi ani přijetí nebudu schopen. Nemohu ale skrýti mír mého, jinotože právě nyní bydlím s nepřijemnou chřipkou. Doufám, že to ale dlouho nepotrvá a proto bych se poslušně prosil vrátit se stroj odvolání na čtvrtek 24. II. V tom případě bych již přijel na stálo odpoledne. O tom Vám, ale ještě včas zpráva.

Příloha č.42

Věříte mi, nemám žádné pomůcky
kromě poznámek při četbách, kdy
různé zvláštní obrazy jsem
zapisoval – abych je mohl případně použít
i v románech.

Bude to možné, aby mne
pozvání těch několik dnů
zdržela?

Těším se na Vaši korekturu
opravdu.

Vždy oddaně Vám
oddaný

Jaroslav Seifert

LITERÁRNÍ A UMĚLECKÉ SBÍRKY MĚSTA KOLÍNA
DŘÍVE MUSEUM LEGRA A MACHARA
(Karlovo nám. č. 8.-II. posch.)

DOVOLUJÍ SI VÁS ZVÁTI K NÁVŠTĚVĚ VÝSTAVY

CHRÁM SV. BARTOLOMĚJE V KOLÍNĚ

VE FOTOGRAFIÍCH PROF. GRAF. ŠKOLY V PRAZE

JAROMÍRA FUNKEHO

VÝSTAVU ZAHÁJÍ V NEDĚLI 14. ÚNORA 1943
O PŮL 11. HODINĚ DOPOLEDNÍ PŘEDSEDA KURATORIA
ROBERT MAREK A PO NĚM PROMLUVÍ MĚST. ARCHIVÁŘ
PROF. JAR. SCHNEIDER
O STAVBĚ A DĚJINÁCH CHRÁMU.

Vstupné při otevření 5 K, jinak 3 K, katalog 1 K.
Otevřeno denně od 9—12 hod. a od 14—17 hod.
Karlovo náměstí č. 8.-II. posch.

A. HANUŠ KOLÍN.

Příloha č.43

KUNSTGEWERBEMUSEUM
UMĚLECKOPRŮMYSLOVÉ MUSEUM

DER HANDELS- UND GEWERBEKAMMER IN PRAG
OBCHODNÍ A ŽIVNOSTENSKÉ KOMORY V PRAZE

Prag I · Salmitergasse 4 · Fernsprecher 601 ·
Praha I · Sanytrová ulice 4 · Telefon 601 ·

Zl. 1158/43/H

Betreffe
Věc Výstava "Chrám sv.Bartoloměje v Kolíně n.L.".

V Praze dne 2.března 1943.

Pan
profesor Jaromír F u n k e ,
P r a h a .

Vážený pane profesore.

Uvítali jsme s velkým zájmem Vaši kolínskou výstavu fotografického díla, soustředěného na kolínský chrám.

V případě, že dosud nemáte disposice pro vystavení tohoto souboru v Praze, dovolujeme si Vám sděliti, že bychom se zajímali o umístění této výstavy v museu.

Ústřední svaz řemesla, jenž u nás připravuje výstavu "Řemeslo ve fotografii" /výsledek soutěže/, zahájení výstavy v poslední chvíli odsunul na vzdálenější budoucnost. Ale výstavní síň je připravena a je právě toho rozsahu, že by se v ní Váš soubor velmi dobře umístil a uplatnil.

Máte-li proto zájem, sdělte nám laskavě odpověď obratem, poněvadž výstava by se mohla eventuelně uskutečniti ihned.

V hluboké úctě za

KUNSTGEWERBEMUSEUM
der Handels- u. Gewerbekammer in Prag
UMĚLECKO-PRŮMYSLOVÉ MUSEUM
Obchodní a živnostenské komory v Praze

Příloha č.44

Praha 3. IV. 1943.

P. T.

Literární a umělecké oddělení města Kolína

v Kolíně

Vážení pánové,

dle jsem požádán ředitelstvím Uměleckoprůmyslového musea v Praze I Jungmannova nl. č. 7, abych uspořádal výstavu fotografií Kolínského Karlštejna v jejich museu.

Ta myšlenka jest mi velice sympatická, a proto dovoluji si Vás žádati o souhlas k zařízení.

Bylo by to samozřejmě i propagací Kolína i jeho činnosti, protože takový podnik v takovém měřítku jest u nás ojedinělý a správa Kolína či musea by se mohla také trochu pochlubit.

Příloha č.45

Vystavení mně již nesporně dokončené disertační práce na katedře. Jednalo by se o transport do Prahy, kde by byl nejsnazší v bedně, o které se zde již hodně mluvilo, ale které dosud jsem neměl k dispozici. Ostatně informace by byl podal pan Petrovský.

Zůstávám, pokorně, že mně Vaše laskavost neopustí a že se podaří uskutečnit.

S úctivým pozdravem

Jaroslav Janda

JAROMÍR FUNKE

1896 - 1945

fotografie

REGIONÁLNÍ MUZEUM KOLÍN

4. Září 1976

Vydáno u příležitosti tématického semináře
„J. Funke
a jeho vliv na československou fotografii"
a výstavy pořádaných k výročí nedožitých
umělcových osmdesátin.
Výstavu připravili Anna Fárová a Milan Baptista.
Vytiskly Středočeské tiskárny, provoz 21 Nymburk.

Příloha č.46

V této práci jsou použity kopie fotografií z rodinné pozůstalosti dr. Rupešové a z depozitáře Regionálního muzea v Kolíně. Dr. Rupešová také přispěla mnoha dalšími podklady a korespondencí, dále jsou použity také materiály Regionálního muzea a Okresního archívu v Kolíně.

SLEZSKÁ UNIVERZITA
ÚSTŘEDNÍ KNIHOVNA

Вср 27